

АНОТАЦІЇ

Лазарев Ф.В. Мудрість: від протофілософії до постфілософії // Вчені записки ТНУ. Серія: Філософія. Соціологія, 2003. Т. 15 (54). - №1. – С. 3-17.

Автор досліджує феномен мудрості в історико-філософському та історико-культурному вимірюваннях. Мудрість розглядається як спосіб духовно-практичного освоєння дійсності, презентуючи собою інтерсуб'єктивну сферу повсякденного існування людей, деякий універсум життєво-практичних смислів, що володіють безпосередньою очевидністю і цілісністю.

Ключові слова: мудрість, філософія, софійність, життєвий світ.

Риськельдієва Л.Т. Аналітична герменевтика в «Абхидхармакоші» Васубандху // Вчені записки ТНУ. Серія: Філософія. Соціологія, 2003. Т. 15 (54). - №1. – С. 18-27.

У даній роботі аналізуються проблеми експлікації як аналітичної, так і герменевтичної компоненти тексту Васубандху і показується специфіка буддійського вчення про дхарми. Аргументовано доводиться, що в трактаті Васубандху «Абхидхармакоша» представлено специфічний варіант аналітичної філософії, що має герменевтичні задачі.

Ключові слова: історія філософії, буддизм, Васубандху, дхарми, герменевтика, аналітична філософія.

Ніколько В.М. Традиційна логіка в проекті депсихізації логіки // Вчені записки ТНУ. Серія: Філософія. Соціологія, 2003. Т. 15 (54). - №1. – С. 28-34.

У статті розглядається традиційна логіка в онтологічному аспекті як безліч елементів будь-якої природи з деякими закономірностями. Автор визначає суть проблеми в тому, щоб визначити *статус традиційної логіки в системі наукового знання*. Метою цієї статті є демонстрація можливості інтерпретації традиційної логіки як такої ж дисципліни, як і природознавство.

Ключові слова: традиційна логіка, закони логіки, силогістика, проект депсихізації логіки.

Суходуб Т.Д. Розум в епоху «постмодернізму»: альтернативні пошуки раціональних концепцій в сучасній вітчизняній філософії // Вчені записки ТНУ. Серія: Філософія. Соціологія, 2003. Т. 15 (54). - №1. – С. 35-43.

Аналізуються позиції класичного концепту «розум» в епоху «постмодернізму». Розглядаються і проблематизуються альтернативні пошуки раціональних концепцій в сучасній вітчизняній філософії. Як найбільш репрезентативні в даному контексті дослідження представлено концепцію «тоталогії» і концепцію «інтервального підходу».

Ключові слова: раціональність, постмодернізм, концепція «тоталогії», концепція «інтервального підходу».

Мотренко Т.В. Гегель у російській філософській культурі другої половини XIX ст. // Вчені записки ТНУ. Серія: Філософія. Соціологія, 2003. Т. 15 (54). - №1. – С. 44-52.

Досліджується формування гегельянства як самостійної течії російської філософської думки, з'ясовується його роль в становленні російської філософії права і філософії історії, а також у формуванні історико-філософської науки в Росії.

Ключові слова: гегельянство, філософія історії, філософія права, діалектика

Курабцев В.Л. «Дихання Божіє»(Лев Тичок і Св. Писання) // Вчені записки ТНУ. Серія: Філософія. Соціологія, 2003. Т. 15 (54). - №1. – С. 53-62.

У статті аналізуються релігійно-філософські погляди Лева Шестова. Розглядається дискусійне питання про взаємопіввіднесеність філософських ідей, властивих як іудаїзму, так і християнству.

Ключові слова: релігія, філософія, іудаїзм, християнство, антропоцентризм.

Александрова С.С. Філософська концепція історії Л.М. Толстого і проблема суб'єкта історії // Вчені записки ТНУ. Серія: Філософія. Соціологія, 2003. Т. 15 (54). - №1. – С. 63-69.

У статті розглядаються найбільш важливі проблеми в творчості Л.М. Толстого і його філософсько-історичні погляди. А саме: безперервність історичного процесу, його об'єктивний початок; рушійні сили історії; роль особистості в історичному процесі і проблема свободи.

Ключові слова: філософія історії, історичний процес, рушійні сили історії.

Дмитрієнко Ю.М. Нелінійна природа правової свідомості як телеологічна суть правових рефлексій // Вчені записки ТНУ. Серія: Філософія. Соціологія, 2003. Т. 15 (54). - №1. - С. 70-74.

У роботі розглядається нелінійна природа правової свідомості як домінанта формування посттоталітарного існування. Виділяються її характерологічні межі. Досліджується суть посттоталітарних рефлексій.

Ключові слова: правова свідомість, правове буття, правові рефлексії, трансформація права.

Гімохін О. М. Типова специфіка раціональних норм // Вчені записки ТНУ. Серія: Філософія. Соціологія, 2003. Т. 15 (54). - №1. - С. 75-85.

У статті обговорюється проблема класифікації норм. Приводиться класифікація, що заснована на розуміючій соціології М. Вебера. У рамках цієї класифікації відокремлюються сакральні, традиційні та раціональні норми. Розгляду раціональних норм приділяється особлива увага.

Ключові слова: раціональна норма, класифікація норм, природне право.

Гадєєв А.В. Критичний аналіз західних концепцій суті другої світової війни // Вчені записки ТНУ. Серія: Філософія. Соціологія, 2003. Т. 15 (54). - №1. - С. 86-91.

Розглядається актуальна проблема інтерпретації історичних подій світової історії середини двадцятого сторіччя. Аналізуються і зіставляються різні концепції причин другої світової війни.

Ключові слова: друга світова війна, філософія історії, концептуальний підхід.

Потапенков А.В. «Російська ідея» в творчій спадщині слов'янофілів // Вчені записки ТНУ. Серія: Філософія. Соціологія, 2003. Т. 15 (54). - №1. - С. 92-104.

Аналізується генезис і суть феномена «російська ідея» в історії вітчизняної філософії. Розглядається слов'янофільство як основа розгортання рефлексії відносно культурної ідентичності.

Ключові слова: російська ідея, слов'янофіли, історія філософії.